

Gemeente Texel

Ter attentie van:

GeO architecten

Loet 43
1741 BN Schagen

Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders van Texel,
zaaknummer: 1667851
kenmerk document: Bijlage 8/9
burgemeester en wethouders van Texel,
namens dezen, de teamleider Vergunningen,
Toezicht en Handhaving,

Betreft:

Advies/reactie op het Voorontwerp van GeO architecten d.d. 12 juli 2018 voor de waag, Vismarkt 3 in Den Burg, rijksmonumentnummer 25314.

Beste Maarten,

Ik heb waardering voor de respectvolle benadering die jullie betrachten – zowel de gemeente als jullie als architect – bij de revitalisering van het waaggebouw in Den Burg. De bouw- en cultuurhistorie is als uitgangspunt genomen en dat komt goed tot zijn recht in het voorlopig ontwerp. Hierbij een reactie en een advies vanuit bouw- en cultuurhistorisch perspectief, waarbij als uitgangspunt genomen wordt dat historisch materiaal behouden blijft en dat verborgen kwaliteiten liefst in het zicht gebracht worden en, tot slot, dat er bij ingrijpende veranderingen nagedacht is over duurzaamheid (bedoeld *durability*, hoewel ook *sustainability* daar een belangrijk onderdeel van is tegenwoordig).

Ontwerppogave

De opgave bestaat uit een gerichte herbestemming van het gebouw, waarbij ook de wens om voor de lange termijn een oplossing te vinden: duurzaam gebruik dus, waarbij ook de relatie met het (straks heringerichte) plein hersteld wordt. Sinds eind jaren dertig wordt al nagedacht over herbestemming, met als voorlopig dieptepunt de transformatie in 1994 tot een gesloten toiletgebouw (waarvan de geschiedenis nog moeilijk afleesbaar is). Hopelijk leidt deze transformatie tot een duurzame herbestemming van dit ambachtelijke gebouwtje dat, in al zijn eenvoud, zeer belangrijk is voor de historie en het dorpsbeeld van Den Burg.

Het voorontwerp

Er is gekozen voor een contrast tussen handhaving en restauratie van het oorspronkelijke 19de – eeuwse gebouw enerzijds en het toevoegen van nieuwe moderne elementen ten behoeve van de nieuwe bestemming anderzijds. De nieuwe toevoegingen kenmerken zich door toepassing van eerlijke materialen (staal, glas en Belgische hardsteen), die zich luchtig, bescheiden en duidelijk onderscheiden van de bakstenen, het hout en de dakpannen van het oorspronkelijke gebouw. Hiermee blijft de bouwhistorie goed afleesbaar en de positieve indruk bestaat bovendien dat de nieuwe toevoegingen ook reversibel zijn. De voorgestelde glazen puien herstellen de open relatie met het plein, wat vooral ook voor de leefbaarheid/uitstraling aan de noordzijde van het plein een gunstig effect zal hebben.

Bij het *heropenen* van de muuropeningen zullen de traliewerken niet terugkeren. Vanwege de herinneringswaarde is dat even slikken; de tralies waren er vermoedelijk al sinds de vismarkt in 1896

'herbestemd' werd tot waag. Maar, zoals je schrijft in je ontwerptoelichting, zijn de huidige tralies 'niet echt' en slechts als decorstuk op het plaatmateriaal van de dichtgezette muuropeningen geschroefd. Achteraf gezien is in 1994 al afscheid genomen van het gebouw als waag met het verwijderen van de originele traliewerken, het dichtmetselen van de in- en uitgangen voor het vee en het verwijderen van de weeginrichting.

Als de toevoegingen uit 1994 eenmaal weg gesloopt zijn, blijft grofweg de basis over waarmee het omstreeks 1833 allemaal begon: de vismarkt! Een uitstekende keuze lijkt me. De voorgestelde omgaande vensterbank aan de binnenzijde refereert op eigentijdse wijze weer aan de visbank van weleer; een sterk idee.

Adviezen / aandachtspunten

In de artists impressions vallen enkele kleine maar belangrijke elementen op:

- de pironen op het dak (uit 1994) zijn niet getekend
- onder de vensterbanken zijn 'de blokjes uit 1994' getekend. (Voor 1994 zaten hier bescheiden geprofileerde consoles).

Het is meen ik gerechtvaardigd om deze kleine elementen te reconstrueren naar oude foto's uit het begin van de 20ste eeuw, omdat juist deze details ertoe bijdragen dat de hoofvorm herkenbaar is als een gebouw met een 19de –eeuwse oorsprong. Juist het optimaal tot zijn recht laten komen van die oorsprong als contrast tegenover de moderne toevoegingen lijkt me wenselijk.

De voorgestelde kleurstelling is eigentijds. Daar heb ik - in dit geval - geen mening over. Ik adviseer wel dringend om de oude verflagen te laten zitten en na beperkt opschuren er gewoon overheen te schilderen, zodat de oude lagen als een historisch verarchief behouden blijven.

Wellicht is het overbodig om er op te wijzen, maar Belgische natuursteen moet volume hebben. Dunne platen van 4/5 cm zijn, voor zover ik weet, onbelast te gevoelig voor breuk voor deze toepassing. Ik adviseer informatie in te winnen alvorens uit te werken in het ontwerp.

Ik hoop je van passend advies te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,

██████████, Heiloo 18 juli 2018

Anthémion Bureau Bouwhistorie